

LÆS OGSÅ

**Hvad synes du om
din overenskomst?**

/ Side 6

**Majbritt tager sig af
både folk og fæ i det
Sydfynske Øhav**

/ Side 8

**Nyt lærlingeprojekt:
Mere trivsel og
mindre frafald**

/ Side 10

**Konkurrence: Vind
to billetter til tractor
pulling**

/ Side 15

**Lena passer
Nordeuropas største
rhododendronpark**

/ Side 4

INDHOLD

- 03** Leder, Kim Gulbæk
- 04** Lena passer Nordeuropas største rhododendronpark
- 06** Voxpop: Hvad synes du om din overenskomst?
- 08** Majbritt tager sig af både folk og fæ i det Sydfynske Øhav
- 10** Nyt lærlingeprojekt: Mere trivsel og mindre frafald
- 12** Masser af gevinster ved at blive faglært
- 13** Problemer? Det er sådan nogle, man forebygger!
- 14** 3F på plads midt i landbrugsland
- 15** Kort nyt
- 16** Aktivitetskalender

GRØNT

4/2025 (49. Årgang)

ISSN 2246-2805

GRØNT er Danmarks største fagmagasin for den grønne branche. Magasinet udkommer 8 gange om året og udgives af Det Grønne Repræsentantskab, Rymarken 4, 8210 Aarhus V.

REDAKTION

Ansvarshavende redaktør:

Kim Gulbæk, 3F Aarhus Rymarken

Redaktionsudvalg:

Line Bjørndal, 3F Odense GOPS

Villiam Andersen, 3F Holstebro-Lemvig

Karina Bossen, 3F BJMF

Henrik Andersen, 3F Aalborg

Magasinet er uafhængigt af 3F og Det Grønne Repræsentantskab, og artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis repræsentantskabets eller 3Fs holdninger.

LAYOUT & TRYK:

STIBO COMPLETE – STIBOCOMPLETE.COM

FORSIDEFOTO: Morten Herlev

DEADLINE FOR NÆSTE UDGIVELSE: 11. august

IDÉER TIL ARTIKLER

Har du et forslag til en artikel eller et indlæg, så kontakt en af vores to journalister:

Maibrit Jürs

redaktion@dengronneportal.dk

Telefon: 30 31 31 46

Morten Herlev

redaktion@dengronneportal.dk

Telefon: 26 77 18 59

ANNONCESALG

Stibo Complete

Jette Sterndorff-Jessen

Telefon +45 76 10 11 47

jsje@stibo.com

stibocomplete.com

ABONNEMENT

GRØNT udsendes til 3F-afdelinger med kollektivt abonnement samt eksterne abonnenter og brancheorganisationer indenfor den grønne branche. Et abonnement koster 85 kr. om året.

VIL DU TEGNE ABONNEMENT?

Så send en mail til redaktion@dengronneportal.dk

3F-AFDELINGER MED KOLLEKTIVT ABONNEMENT

Sjælland: BJMF, Frederiksborg, Frederiksværk-Frederikssund, København, Midt og Østsjælland, Nordøstsjælland, Storebælt.

Jylland: Als, Bjerringbro-Silkeborg, Esbjerg, Fredericia, Holstebro-Lemvig, Midtfjord, Randers, Ringkøbing-Skjern, Skiveegn, Aalborg, Aarhus.

Modtager du ikke GRØNT, så kontakt din lokale 3F-afdeling.

KIM GULBÆK
Redaktør

Når tillid spirer, vokser sammenholdet

Tillid et lille ord med stor betydning: "Stærk følelse af at kunne tro på, stole på eller regne med nogen eller noget". Sikkert derfor man kalder det en tillidsrepræsentant. Det er en, man kan stole på og regne med.

Sommeren er over os, de lange lyse aftener med aftensmad på terrassen. I nyhederne begynder den berømte agurketid lige om lidt, og hvor jeg dog glæder mig til den tid i år, hvis den altså kommer.

I et halvt år har den amerikanske præsident og dennes regering sørget for at oversvømme medierne med alt for mange ikke gennemtænkte planer. Planer, der skaber kaos, frygt og ustabilitet. For mange danskere kan nyhederne her i 2025 godt være noget af en mundfuld at følge med i.

Derfor vil jeg gerne sætte ordet tillid på dagsordenen. For mig er dette begreb eller lille ord utrolig vigtig, da det på mange måder også siger noget om befolkningen og de mennesker, man er sammen med. Tillid skabes mellem mennesker og opbygges gennem tid. Det kan som et hus rives ned meget hurtigt.

Tillid gør forskellen

Uden tillid er arbejdet hårdere. Det gælder i alle brancher, men i særligt høj grad for jer, der arbejder inden for den grønne gruppes fag. Her kræver arbejdet samarbejde, ansvar og fleksibilitet. Her gør tillid hele forskellen.

Tillid til, at kollegaen ved siden af dig tager fat. Tillid til, at ledelsen holder, hvad den lover. Og tillid til, at reglerne er klare – og bliver overholdt. Det er præcis her, overenskomsten viser sin styrke. Den giver faste rammer for løn, arbejdstid og barsel m.m., så vi ikke skal gætte os frem

eller kæmpe hver for sig. Vi kender spillereglerne, og det skaber ro.

I mange år har vi set, hvordan fællesskabet blomstrer, når der er orden i forholdene. Når man har en tillidsrepræsentant, man kan gå til. Når der er ret til pauser, ferie og ordentlige vilkår. Det er ikke givet på forhånd, det er resultatet af fælles kamp og løbende dialog.

Og netop fællesskabet er afgørende. I brancher, hvor vejret bestemmer, og hvor tempoet kan være højt, er det vigtigt, at vi står sammen. Det er vigtigt, at vi bakker hinanden op og holder øje med hinandens trivsel. Det er ikke bare godt for den enkelte, men det er nødvendigt for at kunne holde til arbejdet på lang sigt.

Overenskomst og tillid er ikke bare papir og pæne ord. Det er det fundament, vores faglige stolthed og styrke hviler på.

Derfor skal vi værne om det. Og vi skal holde fast i, at en god arbejdsplads er et sted, hvor man tør stole på hinanden, og hvor man står sammen, når det gælder.

Overenskomsten skaber trygge rammer. Tryghed skaber tillid. Tillid skaber samarbejde og samhørighed – og sammenhold styrker arbejdsglæde og fælles styrke.

God sommer!

Lena Kristensen har været ansat hos Materielgården Brønderslev i 19 år. Hun har arbejdet i Rhododendronparken de sidste ni år.

Lena passer Nordeuropas største rhododendronpark

I maj og juni springer Lena Kristensens arbejdsplads ud i et sandt farveorgie. Her blomstrer tusindvis af rhododendronplanter og omdanner byparken i Brønderslev til lidt af en turistmagnet.

■ TEKST & FOTO MORTEN HERLEV

"Man finder ikke en pænere arbejdsplads!" lyder det begejstret fra Lena Kristensen, imens hun slår let ud med armene. Omkring hende står den ene rhododendronbusk efter den anden i fuldt flor og skaber noget af et farvebombardement midt i Hedelund Rhododendronpark i Brønderslev. Læg dertil en idyllisk sø med romantiske buede broer omgivet af plæner med høje gamle bøgetræer, og man er tilbøjelig til at give Lena ret. Det er virkelig en smuk arbejdsplads, Lena Kristensen fra Materielgården Brønderslev arbejder på – nu på 9. sæson.

Hun er den eneste fra Materielgården, som arbejder i parken året rundt. Om vinteren rydder hun stier og beskærer, imens sommeren går med at pleje de mange planter i parken. De over 10.000

rhododendronplanter i parken fylder en del, men de kræver egentlig ikke så megen pleje.

"De får gødning et par gange om året, og så skal de vandes lidt ekstra, når der er tørkeperioder. Men vi skal snart i gang med at beskære nogle af de største planter, fordi de er ved at blive for høje og vokser ud på stierne," fortæller Lena Kristensen, imens hun viser rundt i den smukke park.

Populær park

Parken er lidt af et tilløbsstykke. Især i maj og juni, hvor rhododendronbuskene blomstrer. Så valfarter folk til fra nær og fjern for at beundre den smukke park. Lena kan godt mærke, at inte-

ressen fik et ekstra nøk opad sidste år, da årets udgave af Royal Run gik igennem parken.

"Jeg kan huske, at jeg mødte nogen, som havde kørt halvanden time for at se parken. De havde set Ulla Therkelsen stå og fortælle om parken i tv, og så skulle de da også se den!" fortæller Lena Kristensen.

Selvom Royal Run for længst er løbet videre, så er interessen for parken stadig stor. Hver dag kommer der gæster fra nær og fjern, og Lena sætter stor pris på interessen:

"Jeg har det sådan, at jo mere parken bliver brugt, jo bedre. Det er et tegn på, at vi har lavet en smuk park. Og der kommer også mange lokale forbi parken, som jeg efterhånden har fået et forhold til. Der er for eksempel nogle hunde, som ikke vil gå videre, før jeg lige har været ovre og hilse på dem."

Upopulær blandt svaner

Imens hundene er glade for Lena, så forholder det sig helt anderledes med parkens faste svanepar. Her har især hannen set sig godt og grundigt gal på Lena og hendes kollegaer. Der går heller ikke mange sekunder, fra vi nærmer os den aflange sø i parken, til svanehannen kommer svømmende med hovedet sænket og vin-gerne pustet op.

"Svanen har fået øje på dig!" siger en af de forbipasserende, som er vant til at følge med i dramaet mellem svanen og Lena og kollegaerne.

Lena bekræfter og sætter farten op. Det er ikke for sjov, når en over 10 kg tung fugl ser sig sur på én. Normalt er hun bevæbnet med en rive, når hun går rundt, men i dag er hun forsvarsløs. Heldigvis udvikler det sig ikke i dag. Svanen holder sig i vandet, men følger os med sit bistre udtryk hele vejen hen til enden af søen.

Rhododendronparken

Med sine 7 hektar og over 10.000 planter er Rhododendronparken i Brønderslev intet mindre end Nordeuropas største af sin slags. Parken blev anlagt i 1890, men der var først over 100 år senere – i 1994 – der blev plantet rhododendron. Parken er åben året rundt, og der er gratis adgang.

"Jeg er ofte blevet filmet af gæsterne, når jeg sætter riven mod brystet på svanen, hvis den kommer for tæt på," siger Lena med et smil, da vi er kommet i sikkerhed.

Trods svanerne er Lena dog rigtig glad for sit arbejde i Rhododendronparken – og ikke kun, når det hele blomstrer:

"Jeg nyder arbejdet året rundt, og der er altid noget at lave. Og jeg synes, at hver årstid har sin charme."

Rhododendronbuskene er rimeligt nemme at holde. De skal dog klippes lidt til indimellem, så de ikke vokser sig for store.

Hvad synes du om din overenskomst?

Vi har spurgt en håndfuld tillidsrepræsentanter under anlægsgartner- og mejerioverenskomsten, hvad de synes om deres nye overenskomst.

■ TEKST MAIBRIT JÜRS · FOTO PRIVAT

Bo Boier Lind

Alder: 40 år
Job: Anlægsgartner
Arbejdsplads: Gug Anlæg
i Aalborg

"Som udgangspunkt er vi ret godt tilfredse med resultatet. Man er gået meget mere ind i de bløde værdier og har tilgodeset børnefamilierne, så vi lettere kan få alt til at gå op. Flere omsorgsdage og 2. og 3. barns sygedage er en kæmpe fordel. Det er det, de fleste har svært ved at få til at gå op. Så det er rigtig godt, man har fået øjnene op for det. Løn er jo altid en ting, men det er et ok udgangspunkt, men det kan man jo altid arbejde videre med. Ingen minusser. Jeg synes det generelt er meget positivt."

Lars Henrik Jacobsen

Alder: 49
Job: Specialarbejder
Arbejdsplads: Kaj Bech i
Holstebro

"Alt det vi har fået, er jo godt. Vi får så meget ud af de ekstra barns sygedag og flere omsorgsdage. Men jeg synes nu ikke, det blev ikke meldt ordentlig ud, at det blev taget fra fritvalgsordningen. Men jeg har mange kolleger med små børn og de er meget glade for det. Vi har hidtil hørt under industriens overenskomst, og vi er glade for at kommer under den grønne overenskomst. Den er bedre og passer bedre til os."

Arne Ballegaard

Alder: 62
Job: Mejeriarbejder
Arbejdsplads: Them
Andelsmejeri i Them

Jeg er godt tilfreds. Jeg var selv med til forhandlingerne og det gik, som man kunne forvente. Meget er jo allerede afgjort af de store overenskomster, men det er da spændende at være med. Jeg er lidt ældre, så jeg er glad for, at vi får lidt ekstra på fritvalgskontoen, som jeg kan bruge til pension eller ekstra fridage. Det er også fint, at vi har fået to ekstra bedsteforældredage. Jeg har selv børnebørn, så dem skal jeg nok få glæde af."

Hanne Skov

Alder: 60 år
Job: Mejeriarbejder
Arbejdsplads: Arla i
Christiansfeld

"Jeg synes, vi i store træk har fået en god overenskomst. Det kom bag på mig, at vi har fået så meget i lønstigning og pension. Men det skal man jo ikke være ked af. Men vi har fået en masse gode ting. Jeg kan godt lide, at der er flere barns sygedage til børnefamilierne og omsorgsdage til bedsteforældre. Jeg har selv tre børnebørn og nummer fire på vej, så det kan godt være, jeg selv får brug for det. Der er mange små forbedringer, der giver familien flere muligheder. Det er rart."

Malene Andersen

Alder: 54 år
Job: Anlægsgartner
Arbejdsplads: Gottlieb i Skibby

"Børnefamilierne er blevet tilgodeset og det er jo rigtig godt for dem. Det kunne jeg godt have brugt, da mine børn var små. Men mine børn er store og jeg har ikke børnebørn. Derfor synes jeg, at bedsteforældres omsorgsdage skulle have været brugt til seniorpension i stedet. Som anlægsgartner har man hårdt fysisk arbejde og det ville være bedre, at vi fik noget til os selv. Vi har flere ældre medarbejdere, som godt kunne bruge, at der var noget mere hensyn til dem. Men det er godt, at vi har fået lidt mere i pension og at vi får mere på fritvalgskontoen fra næste år. Det kommer os alle sammen til gode."

Sven Drew Morgan

Alder: 59 år
Job: Anlægsgartner
Arbejdsplads: Boligselskabet Sjælland

"Jeg er meget godt tilfreds. Vi har en god overenskomst i forhold til mange andre. Jeg ville gerne have haft flere penge til pension, men det må vi kæmpe for til næste overenskomstforhandling. Til gengæld har vi fået en tredje barns sygedag, som nogle af mine kolleger nok skal få glæde af. Mine egne børn er voksne og jeg har børnebørn, men jeg ved ikke, om jeg vil bruge mine bedsteforældredage. Jeg tager dem nok som fridage i stedet, for jeg vil hellere bruge pengene fra fritvalgskontoen til pension."

HAVE & LANDSKAB PÅ LEDREBORG SLOT

3. - 5.
SEPTEMBER

HAVEOGLANDSKAB.DK

FLERE ÅRS INSPIRATION PÅ ÉT BESØG!

- Se løsninger, på alle fagets udfordringer
- Oplev mulighederne for efteruddannelse og kurser.
- Kom klogere hjem! Lær af landets førende eksperter og fagfolk
- Få en fed dag sammen med dine kollegaer

Hent GRATIS
billet til HL25

Majbritt tager sig af både folk og fæ i det Sydfynske Øhav

I 11 år er Majbritt Jensen sejlet til Avernakø for at passe sit job på øens landhotel. Den uddannede dyrepasser passer på hotellets dyr, men har i løbet af årene også fået mange andre arbejdsopgaver.

■ TEKST & FOTO MORTEN HERLEV

"Så Thor! Opfør dig ordentligt, når der er gæster!" lyder det bestemt fra Majbritt Jensen.

Den lyslokkede mohairged Thor har møvet sig godt frem til hegnet på bekostning af sine to gede-kammerater, Tjalfe og Loke. De to holder sig nu heller ikke tilbage. For Majbritt Jensen har plukket et par helt friske og bladfyldte grene, som hun nu står klar til at fodre de tre geder med.

Gederne holder til i en indhegning i haven bag Avernakø Landhotel. Her bor de sammen med en stor flok høns og en masse kaniner. Dyrene er først og fremmest til for at give hotellets gæster en ekstra oplevelse, selvom både gederne og de langhårede angorakaniner også leverer uld til garn.

Greb chancen

Det er Majbritts opgave af fodre dyrene og holde øje med, at de har det godt. Sådan har det efterhånden været i 11 år. Dengang blev hun hentet til øens hotel i en praktiktilling. På det tidspunkt var hun lige blevet færdig med uddannelsen som dyrepasser, og hun var jobsøgende.

"Når man uddanner sig til dyrepasser, uddanner man sig jo til ledighed," konstaterer Majbritt Jensen med et let syrligt smil da vi får os en snak i den solfyldte hotelhave.

Så da der opstod en lille åbning på en sydfynsk ø i pendlerafstand fra hjemmet i Nr. Søby, greb hun chancen – og det har hun ikke fortrudt. Praktikken er for længst skiftet ud med en fast stilling, og de sene-

Fakta:

Avernakø er en ø i det Sydfynske Øhav, som ligger syd for Faaborg. Der bor godt 100 mennesker på øen. Øens hotel, Avernakø Landhotel, har ni værelser og havde sidste år 1600 overnatninger.

ste tre år har hun været ansat på fuld tid hele året.

Fodrer dyr og mennesker

I starten tog Majbritt sig primært af dyrene. Dengang var der også en del flere geder. Men med tiden er arbejdsopgaverne blevet noget mere varierede. Hun fodrer stadig dyrene og tilser dem, men derudover tæller arbejdsopgaverne alt fra at rede senge til at hjælpe til i køkkenet og tage imod gæsterne. Derudover står hun for hotellets "bedsteforældre og børnebørn-koncept", hvor de nysgerrige børn får god mulighed for at lære hotellets dyr at kende i løbet af deres ophold.

"Jeg har altid vidst, at jeg ville arbejde med dyr, og det er jeg stadig vild med. Men jeg

Majbritt Jensen tager sig af hotellets geder. Da hun startede på Avernakø Landhotel, var der cirka 50 geder. Nu er der kun Thor, Tjalfe og Loke tilbage.

Majbritt Jensen har været ansat på Avernakø Landhotel i 11 år. Hun sørger for hotellets mange dyr. Blandt andet denne store kanin af racen New Zealand Red.

elsker kombinationen af at have med både dyr og mennesker at gøre, og jeg er glad for, at dagene er forskellige. Her er ikke noget fast program, som der er i en normal zoo," siger hun.

Det bedste

De fleste dage ankommer hun til Avernakø med morgenfærgen og forlader så øen igen om eftermiddagen. På den måde holder hun sig til at have cirka 37 timer om ugen. Og selvom hun ville kunne spare en del timer om ugen på at flytte til øen, så er det ikke noget, hun har planer om.

"Jeg bliver af og til og overnatter, hvis der er brug for det. Men hvis jeg flyttede hertil, så tror jeg aldrig, jeg ville kunne finde ud af at

holde fri. Jeg er så glad for arbejdet, at der altid lige vil være noget ekstra, jeg synes, jeg skulle nå at ordne!" fortæller hun.

I stedet holder hun sig til at være ø-pendler. På den måde kan hun få koblet af og

ladet op, inden Avernakø kalder igen: "Jeg regner med, at jeg bliver her, til jeg ikke kan mere. Jeg kan i hvert fald ikke forestille mig noget bedre arbejde!"

Hønerne får lov til at ruge deres egne æg ud som i de gode gamle dage.

Mere trivsel og mindre frafald

Alt for mange unge dropper anlægsgartnerfaget, før de for alvor er kommet i gang. Virksomheden Den Lille Anlægsgartner fra Horsens er med i et nyt projekt, som skal forsøge at få de unge til at blive i faget.

■ TEKST & FOTO MORTEN HERLEV

Mere end hver fjerde elev falder fra, inden de har gennemført hovedforløbet på anlægsgartneruddannelsen. Derfor retter et nyt projekt fokus mod overgangen mellem skole og praktikplads. For meget tyder på, at mødet med en rigtig arbejdsplads kan være svært.

"Vi kan se, at mange anlægsgartnervirksomheder rigtig gerne vil hjælpe den yngre generation godt i gang med arbejdslivet, men arbejdsgiverne savner viden om, hvad der er det rigtige at gøre," fortæller Birgitte Poulsen, der er chefkonsulent i videnshuset Cabi og står i spidsen for projektet "Styrket trivsel blandt unge anlægsgartnere og deres virksomheder". Projektet har til formål at afprøve, implementere og udbrede konkrete tiltag, der modvirker mistrivsel og frafald hos unge lærlinge i anlægsgartnerbranchen. I alt 12 virksomheder deltager.

"Inden vi gik i gang, spurgte vi en række unge anlægsgartnere, hvad der er vigtigt for deres trivsel. Nogle svarede, at de gerne ville inddrages mere i hverdagen. Andre ønskede sig andre rutiner om morgenen og ved frokost for at se deres kolleger mere, og mange savnede flere sociale aktiviteter og mere dialog på tværs af kollegerne. Umiddelbart er der mange lavthængende frugter, der kan gøre en forskel for unge lærlinge," vurderer Birgitte Poulsen.

Håndbog til den gode start

Den Lille Anlægsgartner i Horsens er en af de 12 virksomheder, som deltager i projektet. Her har direktør Claus Hahne og udvalgte ansatte mødtes flere gange med en konsulent fra Cabi for i fællesskab at blive klogere på, hvad der skal til, for at give lærlinge en god opstart.

Fakta om projektet

Projektet "Styrket trivsel blandt unge anlægsgartnere og deres virksomheder" skal udvikle tiltag, der modvirker mistrivsel og frafald hos unge lærlinge i anlægsgartnerbranchen

12 anlægsgartnervirksomheder deltager i projektet. Desuden deltager Danske Anlægsgartnere, 3F, Jordbrugets UddannelsesCenter i Aarhus og AMU Nordjylland Sandmoseskolen. Videnshuset Cabi leder og udfører projektet, som er støttet af Velliv Foreningen. Kilde: Cabi

Resultatet af møderne er blevet en håndbog, som i detaljer beskriver, hvordan Den Lille Anlægsgartner fremover skal tage imod lærlinge, så man er sikker på, at de kommer godt fra start. Direktør Claus Hahne er godt tilfreds med resultatet:

"Det er vigtigt for os at arbejde med trivsel og sikre et godt forhold mellem lærling og svend. Med håndbogen har vi nu fået klart beskrevet, hvordan lærlingen kommer godt i gang. Lige fra den første arbejdsdag og til, hvordan de bliver præsenteret over for kollegaerne. Nu glæder jeg mig til at få håndbogen ud og fungere i virkeligheden, for det er jo det vigtigste."

God hjælp til arbejdsdagen

En af dem, der har siddet med til møderne, er 19-årige Anders Brønnum. Trods sin unge alder arbejder han hos Den Lille Anlægsgartner på 6. sæson, og han er glad for, at han har kunnet give input til projektet. Han tror også, at håndbogen kommer til at gøre gavn:

"Vi er jo anlægsgartnere og ikke psykologer, så det er godt, at vi har fået et værktøj

Anlægsgartner Anders Brønnum fra Den Lille Anlægsgartner har været med til at komme med input til, hvordan virksomheden fremover skal tage godt imod lærlinge.

tøj, vi kan bruge til at tage hånd om de nye. Det er vigtigt, at man hurtigt lærer hinanden at kende og finder den rette jargon sammen. Nogle har krudt i røven, ligesom jeg selv har, og andre tager den mere stille og roligt. Men vi skal sikre, at alle har det godt. Det er jo en sindssyg hård branche, så jeg håber, at håndbogen måske kan hjælpe med til, at flere klarer den," siger Anders Brønnum.

Til inspiration

De første fem virksomheder i projektet har alle fået udviklet nogle konkrete værktøjer, som de skal i gang med at tage i brug. Håbet er, at der til slut kommer 12 forskellige bud på, hvordan man sikrer bedre trivsel for lærlingene, til inspiration for andre:

"Jeg håber, projektet bidrager til at ændre vaner og rutiner på arbejdspladserne. I sidste ende håber jeg selvfølgelig også, at tiltagene er med til at sikre, at anlægsbranchen fortsat får gode lærlinge ind, der er glade og bliver i branchen," lyder det fra chefkonsulent fra Cabi, Birgitte Poulsen.

Mød de unge i øjenhøjde i stedet for med fordomme

Mette Lykke Nielsen er lektor på Center for Ungdomsforskning på Aalborg Universitet, hvor hun især forsker i unges arbejdsliv. Hun sidder samtidig med i følgegruppen for projektet "Styrket trivsel blandt unge anlægsgartnere og deres virksomheder". Hun giver her nogle bud på, hvordan man som kollega og arbejdsgiver skal håndtere mødet med den unge lærling:

"I den offentlige debat er det ofte sådan, at man taler om de unge som en samlet generation, der er meget sensitive, og som skal behandles på en særlig måde. Men i virkeligheden er der ofte mange flere ligheder imellem forskellige generationer på arbejdspladsen, end der er forskelle," fortæller Mette Lykke Nielsen.

Hun opfordrer derfor alle til at lægge fordomme, forkerte hensyn og berøringsangst til side og i stedet møde lærlingen ansigt til ansigt:

"De unge har meget på spil. De kommer med store forhåbninger og forventninger til arbejdet, og langt de fleste er jo bare interesseret i at gøre det så godt som muligt. Derfor er det en god idé at tage sig godt af dem fra start, vise interesse for dem og snakke med dem. Det kan godt være, de unge er et andet sted i livet, men alle har jo en fælles interesse for faget. Og det er et godt udgangspunkt for at skabe en god relation."

EFTERUDDANNELSE MED LØN

Er din virksomhed dækket af overenskomst på GLS-A/3F området kan du efteruddanne dig med løn, og virksomheden kan søge refusion.

Tag en snak med din arbejdsgiver eller Den Grønne Konsulenttjeneste.

Læs mere på dgkt.dk

GLS-A

Få hjælp til kompetenceudvikling hos vores fælles uddannelseskonsulent Bill Vernegren på 2013 8789, bive@glis-a.dk

DEN GRØNNE KONSULENT TJENESTE

Efteruddannelse

Anlægsgartner og greenkeeper

Tag på kursus i arbejdstiden med fuld løn!

2025

Anlægsgartner kompetencefonden giver dig mulighed for at komme på dét kursus, du brænder for, i arbejdstiden – og med fuld løn.

Tag på kursus i arbejdstiden med fuld løn!

Danske Anlægsgartnere

3F
Den Grønne Gruppe

Masser af gevinster ved at blive faglært

Ny analyse fra mejeribranchen viser, at der er rigtig mange gode grunde til at blive faglært. For Lone Agri Larsen førte en uddannelse til mejerist til nye arbejdsopgaver, som var mere spændende og mindre belastende for kroppen.

■ TEKST & FOTO MORTEN HERLEV

I over 20 år havde Lone Agri Larsen arbejdet som ufaglært i pakkeriet på Arlas mejeri Birkum Ost på Fyn. Hun var glad for arbejdet, men hun kunne også mærke, at det fysisk hårde pakke-arbejde begyndte at sætte sig i kroppen. Så da hun hørte om muligheden for at blive faglært mejerist, var hun straks interesseret. Hun endte derfor med at søge ind på uddannelsen i efteråret 2021, og det har hun på ingen måde fortrudt.

"Det var virkelig spændende at få fingrene ned i processerne, men det var også hårdt. Jeg er ikke bogligt stærk, så det var lidt af en kamp. Men det lykkedes," fortæller hun.

I 2023 bestod hun den sidste eksamen og kunne nu kalde sig mejerist. Samtidig blev hun tilbudt en stilling på Taulov Mejeri, hvor hun også havde været i praktik undervejs.

"Nu er jeg ansat i osteriet, hvor jeg arbejder med styring og processer. Alt det vidste jeg ingenting om, før jeg startede på uddannelsen. Der pakkede jeg bare osten."

Kroppen har det også meget bedre nu, hvor der er skruet ned for det fysiske arbejde:

"Jeg har slet ikke den samme spænding i ryggen, nakken og skuldrene længere", fortæller Lone Agri Larsen.

Godt for bundlinjen og jobsikkerheden

Lone er ikke alene om at opleve fordele ved at tage en uddannelse. Det viser en analyse, som Mejeribrugets Uddannelsesfond har lavet. Her har man spurgt 29 mejeriansatte om, hvad de har fået ud af at gå vejen fra ufaglært til faglært. Og det er faktisk ikke så lidt. Alle 29 svarer enstem-

midt, at de har oplevet, at det har haft stor værdi for dem at blive faglært. Højere løn, øget jobsikkerhed, mere faglig viden og fornyet motivation er blandt gevinsterne for den enkelte medarbejder, som tager en uddannelse og får papir på sine kompetencer.

For arbejdsgiveren er der også gevinster at hente i form af medarbejdere, som tager mere ansvar og skaber bedre resultater på bundlinjen.

Det giver altså god mening for både arbejdsgiver og arbejdstager at kigge mod en uddannelse, hvis man er ansat som ufaglært. Og Lone Agri Larsen vil også klart anbefale andre at gå i hendes fodspor:

"Går man med overvejelserne, så synes jeg, man skal springe ud i det. Jeg kan huske, at jeg var sådan lidt 'arh, kan jeg nu klare det', da jeg hørte om uddannelsen. Men Arla var gode til at skubbe på, og jeg fik masser af hjælp og vejledning undervejs," fortæller Lone Agri Larsen.

Lone Agri Larsen gennemførte uddannelsen til mejerist fra 2021-2023. Hun fik i alt ni måneders merit undervejs, da hun havde mange års praktisk erfaring fra branchen.

Fra ufaglært til faglært

I mejeribranchen kan man som ufaglært uddanne sig til mejerist, industrioperatør, chauffør og lageroperatør. Uddannelserne kan som udgangspunkt tages med fuld løn.

Arbejder du inden for andre brancher, findes der også forskellige muligheder for at gå fra ufaglært til faglært. Er du interesseret i at blive faglært, så tag en snak med din tillidsrepræsentant eller kig forbi din lokale 3F-afdeling.

Problemer? Det er sådan nogle, man forebygger!

For Freja Pi handler opgaven som tillidsrepræsentant om at sørge for, at alle har det godt. Efter snart fire år på posten, har hun stadig til gode at opleve store konflikter.

■ TEKST & FOTO MAIBRIT JÜRS

Hun var kun lige blevet udlært, da hun blev spurgt, om hun ville være tillidsrepræsentant hos anlægsgartnerfirmaet Anders Matthiessen. Der skulle bruges en ny, og kollegerne var enige om, at Freja var et godt bud.

"Hvis jeg skal være ærlig, så vidste jeg nok ikke helt, hvad jeg gik ind til," fortæller Freja Pi.

Men den 43-årige anlægsgartner fra Frederiksberg er ikke typen, der siger nej til en udfordring:

"Jeg har altid haft krudt i røven og kan godt lide at prøve noget nyt, så det sagde jeg ja til."

En god livline

Som alle andre tillidsrepræsentanter i 3F fik Freja kurser i blandt andet forhandlingsteknik og konflikthåndtering. Hun følte sig hurtigt godt klædt på til opgaven, og skulle hun få brug for det, er der altid en livline:

"Hvis jeg bliver i tvivl om noget med overskomsten eller lignende, kan jeg altid ringe til Karina (faglig medarbejder Karina Bossen i 3F BJMF, red.) og spørge hende. Det er en god tryghed at vide, at jeg ikke står alene," siger Freja.

Problemer er noget, man forebygger

Kurset i konflikthåndtering har Freja ikke haft brug for endnu.

"Vi har en virkelig god arbejdsplads, hvor vi løbende taler om tingene. Så hvis der opstår et problem, får vi det løst, inden det vokser sig stort."

Det er vigtigt for Freja, at alle trives på arbejdspladsen. De er cirka 45 kolleger og en del af dem ses hun med privat.

"De er jo mine venner og jeg vil selvfølgelig gerne have, at de har det godt," siger hun.

Sammenholdet er vigtigt

Og så gør Freja en stor indsats for at skabe en arbejdsplads, hvor der er rart at være.

"Vi gør meget for at alle skal have det godt sammen. Vi har for eksempel en medarbejderforening, hvor vi tager på både faglige og sociale ture."

Blandt andet var Freja med til at planlægge en faglig tur til Malaga sidste år. Her fik hun og kollegerne kigget på spansk belægning og beplantning og blev samtidig rystet godt sammen. Men de tager også på fisketur, spiller petanque og går på restaurant.

Vil du gerne være tillidsrepræsentant?

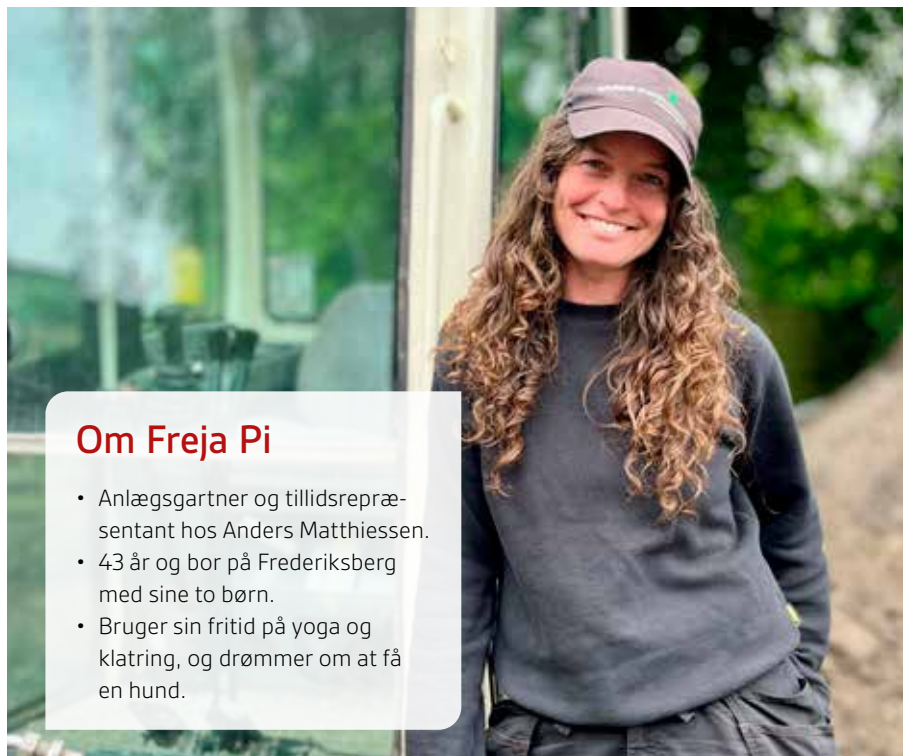
Hvis man overvejer at blive tillidsrepræsentant, har Freja kun ét råd:

Man skal bare kaste sig ud i det.

"Vi har en rigtig god fagforening i ryggen, og der er masser af støtte at hente. Så man står aldrig alene med det, siger hun."

Hvis du overvejer at blive tillidsrepræsentant, kan du kontakte din lokale 3F afdeling og få mere at vide.

"Det betyder meget for sammenholdet på arbejdspladsen," siger hun.

Om Freja Pi

- Anlægsgartner og tillidsrepræsentant hos Anders Matthiessen.
- 43 år og bor på Frederiksberg med sine to børn.
- Bruger sin fritid på yoga og klatring, og drømmer om at få en hund.

3F på plads midt i landbrugsland

Den Grønne Gruppe i 3F deltog for første gang i Landbrugsmessen ved Gl. Estrup på Djursland. Fire lokale afdelinger bemandede 3F-teltet undervejs og stod klar med popcorn og dialoglyst.

■ TEKST MORTEN HERLEV

Landbrugsmessen ved herregården Gl. Estrup betegner sig selv som Danmarks hyggeligste dyrskue. Her bliver den traditionelle fremvisning og vurdering af landbrugsdyr krydret med underholdning og minitivol, og på en solbeskinnet lørdag i slutningen af maj virker det hele da også rigtig hyggeligt.

De besøgende kigger på dyr og børnene klapper kalve. Der bliver kastet imponerende blikke på de enorme landbrugsmaskiner, der er udstillet, og hvis man trænger til en snak, kan man bare kigge ind i et af de mange telte. Her står landbrugsforeninger, politiske partier og telefonselskaber klar – og midt i det hele også 3F Den Grønne Gruppe.

Gode snakke

Hvis man bedømmer succesraten ud fra, hvor mange af de besøgende på landbrugsmessen, der vandrer omkring med popcorn i 3F-bægre, så er Den Grønne Gruppes telt blevet rigtig godt besøgt. Og Niels Sørensen fra Den Grønne Gruppe bekræfter. Han er lige vendt tilbage til messen efter en smuttur til Randers for at købe flere popcorn, fordi der allerede var ved at være udsolgt efter få timers åbningstid.

"Folk vil rigtig gerne snakke, og vi får snakket om medlemskab, løntjek og arbejdsmiljø. Der var endda en anlægsstruktørellev, der kom for at melde sig ind, før vi overhovedet havde åbnet teltet," fortæller

Niels Sørensen, imens han hælder et nyt læs færdigpoppede popcorn ud af gryden.

Godt samarbejde

Det er første gang, Den Grønne Gruppe er til stede på landbrugsmessen ved Gl. Estrup. Niels Sørensen har haft ansvaret for den overordnede planlægning, og dertil har de lokale 3F-afdelinger Aarhus, Djursland, Midtjylland og Randers stillet med mandskab.

"Samarbejdet med de regionale afdelinger har fungeret rigtig godt, og vi får en masse synlighed ud af at stå her," vurderer Niels Sørensen, som også tror på, at Den Grønne Gruppe vender tilbage igen til næste år – med endnu flere popcorn.

FOTO: NIELS SØRENSEN, 3F DEN GRØNNE GRUPPE

Der var mange besøgende, som kiggede forbi Den Grønne Gruppes telt i løbet af de to dage.

FOTO: MORTEN HERLEV

3F Den Grønne Gruppe havde slået telt op til landbrugsmessen ved Gl. Estrup den 24. – 25. maj. Teltet blev bemanded af gode grønne folk fra 3F-afdelingerne Aarhus, Djursland, Midtjylland og Randers. Her er det Lasse Eriksen fra 3F Midtjylland, Kjeld Skov fra 3F Djursland, Kim Gulbæk fra 3F Aarhus, Niels Sørensen fra 3F Den Grønne Gruppe og Lene Holm fra 3F Aarhus.

Husk at beskytte dig mod solen

Det er vigtigt, at du beskytter dig mod solen, så du undgår at udvikle hud- eller modernærkekræft. Især hvis du arbejder i det fri. Husk, at det er din arbejdsgiver, som skal sørge for, at du har det nødvendige udstyr til at beskytte dig mod solen.

Fem tip til at beskytte dig mod solen

1. Hold frokostpause i skyggen og arbejd i skygge når det er muligt
2. Arbejde i solen skal helst ske før 12 og efter 15
3. Brug arbejdstøj, der dækker arme og ben og brug hjelm eller bredskygget hat og solbriller
4. Hold øje med UV-indekset. Er det højt, skal du være ekstra opmærksom
5. Brug masser af solcreme de steder, hvor huden ikke er dækket.

Sæt X

Have & Landskab 3. – 5. september

Du kan nu hente en gratis billet til Have & Landskab på Ledreborg Slot den 3. til 5. september. Her kan du møde over 275 udstillere i forskellige temaområder, og der vil være masser af faglige oplæg undervejs. Hent din billet og læs mere på haveoglandskab.dk.

Mejerilærlinge kan nu blive 3F'ere

Tidligere kunne mejerilærlinge ikke dimittere i 3F's a-kasse. Men det er der blevet rettet op på nu. Fremover er mejerilærlingene derfor ligestillede med andre erhvervsuddannelser. Det betyder, at det ikke længere kun er Fødevareforbundet NNF, der kan organisere og optage mejerilærlinge. Det kan 3F også. Det skriver 3F's Den Grønne Gruppe.

Få økonomisk støtte og hjælp til at rejse kirkeskov

Klimaskovfonden giver støtte til skovrejsning på kirkernes jorder, og fonden står også klar til at hjælpe kirkerne vej igennem hele processen, så ny skov bliver et overskueligt projekt for menighedsrådet. 16 kirker er allerede i fuld gang med at plante skov på deres jord sammen med Klimaskovfonden.

Arbejder du på en kirkegård, og kunne du se en idé i at få plantet klimaskov, så bring sagen op i dit menighedsråd. Herefter står Klimaskovfonden klar med trin-for-trin guide til, hvordan menighedsrådet kommer igennem processen og hvad man skal huske, i hvilke faser.

Læs mere om klimaskove på klimaskovfonden.dk

Vind billetter til Tractor Pulling

Den Grønne Gruppe i 3F er sponsor for den ombyggede traktor "Red Thunder", der deltager i DM i tractor pulling i kategorien "heavy modified". Traktoren er mere klimavenlig end konkurrenterne, fordi den kører på en blanding af benzin og metanol.

Nu kan du vinde to billetter til et af de kommende DM-løb.

Du skal blot sende en sms til 26 77 18 59 med teksten "**Red Thunder**" senest tirsdag den 1. juli. Så deltager du i lodtrækningen om to billetter. Du kan vælge mellem et løb den 25. – 26. juli i Brande eller et løb den 20. september i Aars.

AKTIVITETSKALENDER 2025/2026 / Den Grønne Gruppe

GRUNDUDDANNELSER FOR TILLIDSVALGTE. G1: Fundamentet for fællesskabet + G2: Få flere færdigheder

Den Grønne Gruppe Langsøhus: 24-28 nov. (G1) + 19-23 jan. (G2) FIU: 1156-25-00-02 + 1256-26-00-02	Kommuner og regioner Langsøhus: 8-12 sep. (G1) + 6-10. okt. (G2) FIU: 1154-25-00-04 + 1254-25-00-04	Offentligt ansatte Langsøhus: 1-5 sep. (G1) + 13-17 okt. (G2) FIU: 1154-25-00-06 + 1254-25-00-06 Langsøhus: 20-24 okt. (G1) + 17-21 nov. (G2) FIU: 1154-25-00-07 + 1254-25-00-07
--	--	---

G3: Bliv en professionel kollega + G4: Tilliden bygger fremtiden. Mange forskellige datoer. Læs mere på fiu.dk

ØVRIGE KURSER OG AKTIVITETER. LÆS MERE OM KURSERNE PÅ FIU.DK

Navn	Dato	Sted	Tilmelding Skal ske gennem den lokale 3F afdeling
Kend dine organisationsaftaler – kommuner og regioner	18. august 2025	Rørvig Centret	FIU: 2030-25-00-06
Fællesoverenskomst mejeri – Grøn Gruppe + Transportgruppe	8. – 12. september 2025	Laugesens Have	FIU: 2028-25-00-02
Brancheuge – kommuner og regioner	20. – 24. oktober 2025	Hotel Nyborg Strand	FIU: 2130-25-00-01
Brankekursus - Dalgas	23-24. oktober 2025	Laugesens Have	FIU: 2034-25-00-07
Tværfagligt årskursus for dyrepassere	14. - 15. november 2025	Hotel Nyborg Strand	FIU: 2030-25-00-13
Skovarbejdernes julekonference	1. – 2. december 2025	Rørvig Centret	FIU: 2030-25-00-17

Husk at sende emner til aktivitetskalenderen til redaktion@dengronneportal.dk

ILLUSTRATION: VALDEFAR

GRØNT – Magasinet for anlægsgartnere / blomsterbindere / groundsman / dyrepassere / lærlinge og elever / frilandsgartnere / gartneriarbejdere / landarbejdere / greenkeepere / agro-industrien / dyreassistenter / maskinførere / planteskollegartnere / servicegartnere / skovarbejdere / væksthushavere / kirkegårdsansatte / grønne gårdmænd / jordbrugsteknologer / offentligt ansatte gartnere / mejeriarbejdere og mejerichauffører